

SAKSPAPIR

Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	20.06.2017	066/17

Saksansvarleg	Arkiv: N - 000	Arkivsaknr
Rune Lid	Objekt:	17/50

Regional plan for kompetanse og arbeidskraft - høring

Samandrag av saka:

Hordaland fylkeskommune har sendt «Regional plan for kompetanse og arbeidskraft» på høring med høyringsfrist 22. juni. Det ligg føre innspel til enkelte av punkta i høyringsnotatet.

Saksutgreiing:

Hordaland Fylkeskommune har lagt på høring regional plan for kompetanse og arbeidskraft. Den regionale planen skal vera eit verktøy for å setja retning og samordne arbeidet med kompetanseutvikling i Hordaland. Hordaland står ovanfor store endringar i samfunns- og arbeidsliv på lik line med andre regionar både i Noreg og elles i verda. Dei store endringsdrivarane som globalisering, eldrebølgja, det grøne skifte og automatisering og robotisering vil setje nye krav til kompetanse.

Den regionale planen for kompetanse og arbeidskraft skal bidra til å rusta Hordalandssamfunnet til å møte desse endringane. Hordaland fylkeskommune vil ta ei koordinerande rolle i dette arbeidet framover. Planarbeidet har vore organisert med ei styringsgruppe som har vore politisk leia, arbeidsgruppe og temagrupper. Arbeidet starta formelt i fylkesutvalet i oktober 2015.

Planarbeidet i Hordaland har vore basert på brei medverknad frå regionale aktørar som har ei rolle på det kompetansepolitiske feltet. Leiar i Regionrådet vest, Børge Haugetun, har vore medlem i styringsgruppa saman med andre leiarar frå andre regionråd i fylket.

Overordna mål i planen:

Betre balanse mellom tilbod og etterspurnad etter kompetanse og arbeidskraft i Hordaland gjennom eit forpliktande samarbeid mellom næringslivet, offentleg sektor og utdanningsaktørane.

Hovudmål:

1. Arbeidslivet i Hordaland skal ha naudsynt kompetanse for å kunne møte framtidige omstillings-behov
2. Arbeidslivet i Hordaland skal ha tilgang til tilstrekkeleg og relevant arbeidskraft for å kunne oppretthalde drifta og ekspandere etter behov
3. Innbyggjarane i Hordaland skal ha tilstrekkeleg tilgang til profesjonell, offentleg og gratis karriererettleiing, med vekt på karrierelæring, i den livsfasen dei er i.

Nasjonale myndigheiter ønskjer å styrka regionalt folkevald nivå sitt kompetansepolitiske ansvar og samordningsrolle. Det betyr at Hordaland fylkeskommune tek ei koordinerande rolle i dette arbeidet framover.

Gode sirklar A/S er kommunane Fjell, Sund og Øygarden sitt næringsutviklingsselskap innan utdanning, forskning og med relasjon til næringslivet. Det er henta inn uttale til planen frå Gode sirklar, og uttalen passar godt med eit nytt prosjekt for kommunane som gjeld «Framtidas kunnskapskluster i Sotra Kystby». Innhaldet i dette prosjektet er at det skal leggjast til rette for etablering av ein ny vidaregåande skule i kombinasjon med høgare utdanning og fagskuleutdanning. Tiltaket er ei prioritert oppgåve i regi av kommunane og Gode sirklar A/S, og tek utgangspunkt i intensjonsavtalen for Nye Øygarden kommune. Der står det at «det skal jobbast med å få etablert ein ny vidaregåande skule i kombinasjon med høgskuleutdanning, til erstatning for den vidaregåande skulen på Bildøy». Prosjektet skal stetta behov for å auka omstillingskapasitet og leggja til rette for nye utdanningstilbod og vekst i region vest.

Vurdering:

Utkastet til Regional Plan for kompetanse og arbeidskraft er ein svært god reiskap for å dekkja behov for utdanna arbeidskraft på ulike nivå i næringane i Hordaland dersom planen vert enno meir konkretisert og etter kvart vert sett ut i livet gjennom handling.

Innspela nedanfor er framlegg til forbetringar med dei erfaringar selskapet Gode Sirklar A/S har gjort etter vel 12 års verksemd.

Om mål (kapitel 2)

Overordna Mål

Eit overordna mål skulle gjerne ha ein ambisjon som inneheld målsetjing om å dekkja kompetansebehov som styrkar næringslivet si konkurransevne og bærekraft. Det er ofte slik at etterspurnaden etter kompetanse og arbeidskraft på regionalt nivå er på etterskot i høve det som trengs for å oppretthalda og gjerne styrka posisjonen til eit næringsliv som er i ein global konkurransesituasjon. Men med eit slikt tillegg, er å ha betre balanse mellom tilbod og etterspurnad eit godt mål.

Om Hovudmål

I hovudmåla, slik dei vert lese, kan det vera implisitt at ein har ambisjonar om å tilføra kompetanse "...for å møte framtidige omstillingsbehov". Erfaringane frå Gode sirklar dei seinare år er at ein treng vera proaktiv i ei utvikling med store og raske endringar for å sikra kompetanse til eit konkurransedyktig næringsliv. Det kan difor vera at ein må uttrykkja dette eksplisitt i tillegg.

Om samarbeid i eit samfunn i kontinuerleg endring (kapitel 3)

Det vert peikt på 3 moment:

1. Samarbeidsmodellen, må i tillegg til dei aktørane som er nemnde i utkastet, innehalda det kommunale nivået. Erfaring etter mange år med å utvikla samarbeid mellom grunnskulenivå og næringsliv i praksisnær utdanning, er at samarbeid for å bidra til motivasjon, interesse og gode val i vidare utdanning startar i grunnskulen
2. Det må sikrast at det er god dialog og godt samarbeid mellom grunnskulenivå og vidaregåande skule. Dette er viktig av fleire grunnar, ikkje minst for å redusera fråfall i utdanninga vidare.
3. Behovet for kompetanse innan offentleg sektor i samband med dei omstillingsbehov offentleg sektor har framover, skulle koma meir eksplisitt fram i planen. Det er mykje å vinna på eit tettare samarbeid for å dekkja kompetansebehov og behov for arbeidskraft på tvers av privat arbeidsliv og offentleg sektor.

Kommunane i Fjell, Sund og Øygarden har i arbeid eit prosjekt med særleg satsing på å få til ei kunnskapsklynge der utdanningsinstitusjonane i ulike nivå samarbeider for å utvikla eit nyskapande utdanningsløp både i yrkesfagleg retning og i allmenfagleg retning. Dette er knytt til planlegging av ein ny Sotra Vidaregåande Skule. Vi ser at planen inneheld mange element som gjev støtte til ei slik utvikling i Region vest.

Om nye krav til kompetanse (kapitel 4)

Det etablerte klyngesamarbeidet i Hordaland er alle tiltak for å styrka dei som er medlemmer i desse klyngene, og her er det potensiale for å vera proaktive med omsyn til kva kompetansebehovet vil bli i framtida. Det vert streka under - som nemnt i planen: *"Dei små og mellomstore bedriftene som ikkje inngår i denne typen nettverk, har ikkje på same måte høve til å samarbeide og ha dialog om dette temaet"*. Det er trong for ekstraordinære tiltak for å sikra desse bedriftene sine framtidige kompetansebehov og rett arbeidskraft. Mange av bedriftene er å finna i viktige næringar som ikkje klyngene har som sine næringsområde. Slike tiltak gjeld både etter- og vidareutdanning og utdanning og rekruttering som følgje av ordinære utdanningsløp.

Frå planen: 29500 i alderen 25-49 år utan fullført vidaregåande opplæring i 2015!

Eit viktig innspel er å realisera eit mykje tettare samarbeid mellom grunnskule- og vidaregåande utdanning med ulike tiltak for å fleksibelt og offensivt møta denne utfordringa.

Tilstreккеleg og relevant arbeidskraft (Kapitel 5)

Det vert spelt inn at det må utviklast meir effektive og smarte måtar å fange opp behov på, for å treffa betre behovet for arbeidskraft, til og med på lokalt nivå. Dette er ein problemstilling som kan adresserast med ny teknologi betre enn i dag, og som gjerne kan vera tema for innovasjon og forskning.

Eit heilskapleg utdanningssystem.

Behovet for at utdanningssystemet må sjåast på som ein heilskap. Då det har som konsekvens at me treng meir systematisk samhandling mellom grunnskulenivå og utdanningsnivå på høgare nivå, som nemnt ovanfor.

I planen vert samhandling mellom vidaregåande utdanning og universitets- og høgskuleutdanning trekt fram. Tilsvarande mellom vidaregåande skule, fagskule og UoH sektoren. Planen manglar skildring av korleis ein konkret skal trekkja inn den delen av utdanninga som i stor grad legg grunnlaget for val i utdanningsløpet.

Utdanningsval og utdanning- og karriererettleiing (kapitel 6)

Det vert gitt støtte til ei styrking av utdanning- og karriererettleiing som er kompetent og som er tett på dei faktiske behov for kompetanse som det er behov for. Dette er oppgåver som ein gjerne kan involvera næringslivet i, i større grad enn praksis er til no. Dette gjeld ikkje minst på det lokale nivå. Eit døme er at ein kjenner til omdømme som havbrukssektoren har, eit omdømme

som ikkje lenger stemmer med utviklinga i sektoren. Endringane som kjem med ny teknolog og nye kompetansebehov i alle bransjar og offentlig sektor, gjer at det er ei utfordring å ha ein oppdatert kompetanse for å gjennomføra ei relevant og motiverande rettleiing i framtida.

Tilråding til vedtak:

Kommunestyret sluttar seg til rådmannen si vurdering i saka og ber om at denne vert lagt til grunn som Sund kommune si høyringsuttale.